

YO'G'ON ICHAK TO'QIMA STRUKTURASINING EKSPERIMENTAL MINIGASTROSHUNTLASH OPERATSIYASIDAN SO'NG MORFOLOGIK HOLATI

G.Y. Tastanova

SamDTU anatomiya kafedrası dotsenti

L.M. Qurbonova

SamDTU anatomiya kafedrası assistenti

Dilnoza Ulug'bek qizi Olimjonova

SamDTU Morfologiya fakulteti 1-kurs magistr rezidenti

Annotatsiya: Ushbu maqolada yo'g'on ichak to'qimalarining eksperimental minigastroshuntlash operatsiyasidan keyingi morfologik o'zgarishlari tadqiq qilinadi. Tadqiqotda hayvon modellaridan foydalanib, operatsiyadan so'ng yo'g'on ichakning hujayra va to'qima darajasida yuzaga kelgan patologik jarayonlar va qayta tiklanish mexanizmlari o'rganilgan. Olingan natijalar shuni ko'rsatadiki, operatsiyadan so'ng yo'g'on ichakda yallig'lanish jarayonlari va regeneratsiya jarayonlarining bir vaqtda kechishi kuzatiladi. Ushbu tadqiqot gastroenterologik va jarrohlik sohasida yangi yondashuvlarni ishlab chiqishga yordam beradi.

Kalit so'zlar: Minigastroshuntlash, yo'g'on ichak, morfologiya, eksperimental tadqiqot, yallig'lanish, regeneratsiya

Kirish

So'nggi yillarda gastroenterologik jarrohlikning rivojlanishi bilan ichak kasalliklarini davolashda yangi usullar ishlab chiqilmoqda. Minigastroshuntlash operatsiyasi ortiqcha vaznni kamaytirish va metabolik kasalliklarni davolashda samarali bo'lib, uning ichak tuzilmasiga ta'siri kam o'rganilgan. Yo'g'on ichakning operatsiyadan keyingi morfologik o'zgarishlarini o'rganish ichakning funksional holatini saqlab qolish va operatsiyaning uzoq muddatli samaradorligini ta'minlashda muhim ahamiyat kasb etadi. Ushbu tadqiqotda minigastroshuntlash operatsiyasidan keyin yo'g'on ichakda yuzaga keladigan hujayra darajasidagi o'zgarishlar eksperimental modelda tahlil qilindi.

Asosiy qism

"Yo'g'on ichak to'qima strukturasi eksperimental minigastroshuntlash operatsiyasidan so'ng morfologik holati" mavzusi eksperimental tibbiyot va jarrohlik sohasiga tegishli tadqiqotlarni o'z ichiga oladi. Ushbu mavzu asosan yo'g'on ichakning morfologik o'zgarishlarini, ya'ni hujayra va to'qimalarning tuzilishini tahlil qilishga qaratilgan.

Asosiy maqsad:

- Eksperimental minigastroshuntlash (oshqozonning kichik bypass operatsiyasi) jarayonidan so'ng yo'g'on ichakda yuzaga keladigan o'zgarishlarni o'rganish.
- Operatsiya ta'sirida ichak devori strukturasi holati, yangilanish jarayoni va patologik o'zgarishlarni aniqlash.

Tadqiqotning asosiy yo'nalishlari:

Hujayra darajasida o'zgarishlar: Operatsiyadan keyin epitelial hujayralar, bezlar va boshqa komponentlarda yuzaga keladigan regeneratsiya yoki degeneratsiya jarayonlari.

Qon tomirlarining holati: Mikrosirkulyatsiya, kapillyarlarning kengayishi yoki torayishi, shuningdek, yallig'lanish jarayonlarining baholanishi.

Yallig'lanish va fibrosis: Yo'g'on ichakda yallig'lanish ko'rsatkichlari va biriktiruvchi to'qimalarning ortiqcha shakllanishi.

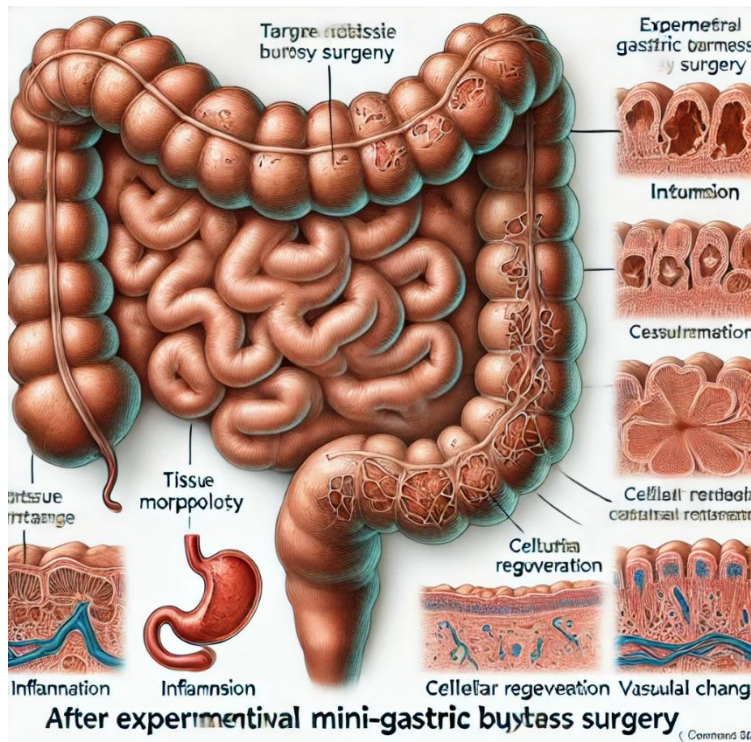
Immunologik javob: Operatsiyadan so'ng ichakda yuzaga keladigan immunologik reaksiyalar.

Amaliy ahamiyati: Bu kabi tadqiqotlar bariatrik jarrohlik (semizlikni davolash bo'yicha operatsiyalar) yoki ichak patologiyalarini davolashda qo'llaniladigan yangi yondashuvlarni ishlab chiqishda muhim ahamiyatga ega. Shuningdek, minigastroshuntlash operatsiyasining uzoq muddatli ta'sirlarini baholashga yordam beradi.

Tadqiqot materiallari va uslublari: Eksperimentlarda laboratoriya kalamushlari ishlatilgan. Hayvonlar ikki guruhga bo'lindi: nazorat guruhi va operatsiya guruhi. Minigastroshuntlash operatsiyasi standart uslubda bajarilib, yo'g'on ichakning turli bo'limlaridan biopsiya namunalari olindi. Namunalarning gistologik va immunogistokimyoviy tahlillari o'tkazildi.

Natijalar: Operatsiyadan keyingi dastlabki kunlarda yo'g'on ichakda yallig'lanish jarayonlarining faollashuvi kuzatildi. Hujayra infiltratsiyasi va shish kuzatilib, kapillyar tomirlarning kengayishi qayd etildi. Ikkinchi haftadan boshlab, regeneratsiya jarayonlari faollashib, epitelial

hujayralarning bo'linishi va yangi qon tomirlar hosil bo'lishi qayd etildi. Shuningdek, kolloid modda ishlab chiqaruvchi hujayralarning faolligi ortganligi aniqlandi.

Muhokama: Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, minigastroshuntlash operatsiyasidan so'ng yo'g'on ichakda dastlabki bosqichda yallig'lanish jarayoni faollasha-da, keyinchalik regeneratsiya jarayonlari boshlangan. Ushbu holat organizmning o'z-o'zini tiklash qobiliyatini aks ettiradi. Shu bilan birga, regeneratsiya jarayonlarining samaradorligi operatsiyadan keyingi parvarish va davolash strategiyalariga bog'liq ekanligi kuzatildi.

Xulosa

Ekspirimental minigastroshuntlash operatsiyasi yo'g'on ichakning morfologik holatida sezilarli o'zgarishlarni keltirib chiqaradi. Operatsiyadan so'ng yallig'lanish

jarayonlari va regeneratsiya mexanizmlarining muvozanati ichak to'qimalarining tiklanishida muhim ahamiyatga ega. Ushbu tadqiqot natijalari minigastroshuntlash operatsiyasidan keyingi davolash protokollarini takomillashtirishda ilmiy asos bo'lib xizmat qiladi. Kelgusida kengroq tadqiqotlar o'tkazish yo'g'on ichak to'qimalarining patologik o'zgarishlarini yanada chuqurroq o'rganish imkonini beradi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Ниёзова, Д. Б., Кодирова, Н. К., Курбанова, Л. М., Акбаров, Х. И., & Каттаев, Н. Т. (2019).
2. Синтез и физико-химические свойства хитозанкремнеземных наноконпозиционных материалов. *Universum: химия и биология*, (6 (60)), 68-72.
3. Toshboyeva, S. Q., Hamidov, S. X., & Qurbanova, L. M. (2021). Elektrolitik dissotsiyalanish nazariyasini o'qitishni AKT asosida takomillashtirish. *Science and Education*, 2(3), 357-361.
4. Qurbanova, L. M., & Qurbanova, D. N. (2021). ZOMIN SHIFOBAXSH O'SIMLIKLARINING HUSUSIYATLARI. *Журнал естественных наук*, 1(3).
5. Qurbanova, L. M., Mullajonova, Z. S., & Toshboyeva, S. K. (2021). "NEFTNI QAYTA ISHLASH" MAVZUSINI OQITISHDA INNOVATSION TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH. *Science and Education*, 2(3), 362- 366.
6. Erkinovich, X. Z., Murodullavena, K. L., Mamadievich, R. Z., Mamirkulovich, M. Z., Xidirovna, L.

Index: [google scholar](#), [research gate](#), [research bib](#), [zenodo](#), [open aire](#).

https://scholar.google.com/scholar?hl=ru&as_sdt=0%2C5&q=wosjournals.com&btnG

<https://www.researchgate.net/search/publication?q=worldly%20knowledge>

<https://journalseeker.researchbib.com/view/issn/3060-4923>

7. Z., Oblakulovich, K. S., & Axmadjonovich, S. S. (2021). Improving the Surgical Treatment of Patients with a Biliary Disease Complicated by Mirizy Syndrome. *Annals of the Romanian Society for Cell Biology*, 25(6), 14697-14702.
8. Курбанова, Л. М., Хидиров, З. Э., & Абдураимов, З. А. (2021). КЛИНИКО-ЭПИДЕМИОЛОГИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ ТЕЧЕНИЯ БРУЦЕЛЛЁЗА В ВОЗРАСТНОМ
9. АСПЕКТЕ В САМАРКАНДСКОЙ ОБЛАСТИ. *Достижения науки и образования*, (1 (73)), 61-68.
10. Qurbanova, L. M., & Toshboyeva, S. K. (2021). KIMYOVIY TAJRIBALARO'QUVCHILARNING KIMYODAN TAYYORGARLIK DARAJASINI OSHIRISHDA MUHIM OMIL. *Журнал естественных наук*, 1(3).
11. Qurbanova, L. M., & Qarshiboyev, B. I. (2021). NAVBAHOR GILLARINING GLITSERIN BILAN MODIFIKASİYALANGAN YUQORI GIDROLIZLANGAN POLIAKRILONITRIL (RS-2-3) ASOSIDA FIZIKKIMYOVIY XOSSALARINI O'RGANISH. *Журнал естественных наук*, 1(3).
12. Uktamovich, K. E., Oblakulovich, K. S., Murodullaevna, K. L., Hidirnova, L. Z., & Aslamovna, K. G. (2021). Effects of cellular cord blood on skin pathology in laboratory animals. *Central Asian Journal of Medical and Natural Science*, 2(1), 116-122.
13. Qurbanova, L. M. (2021). PISA XALQARO BAHOLASH DASTURINING AMALIY AHAMIYATI. *Academic research in educational sciences*, 2(CSPI conference 1), 1497-1500.
14. Narzullaevna, K. S., Esirgapovich, K. A., Xalimovich, J. M., Murodillaevna, B. R. S. K. L., Solijonovna, U. O., & Naimovich, B. B. (2021). What is Ecology?. *Annals of the Romanian Society for Cell Biology*, 3341-3345.
15. Qurbanova, L. M., & Suhanbarov, A. M. O. G. L. (2021). ZAMONAVIY TA'LIMGA QO'YILADIGAN TALABLAR. *Academic research in educational sciences*, 2(CSPI conference 1), 1132-1135.
16. Sadinovich, U. S., Oblakulovich, K. S., & Murodullaevna, K. L. (2023). Morphology and morphometric characteristics of liver tissue of group four white rats. *Journal of biomedicine and practice*, 8(3).
17. Мурадқосимов, С., Ерманов, Р., Турақулов, Ж., & Курбанова, Л. (2021). Эпидемиологические ситуации оив инфекции среди мигрантов Самаркандской области. *Журнал биомедицины и практики*, 1(3/2), 207-211.
18. Kurbanova, L. M., Kholyarova, G. R., & Kamalova, M. I. (2023). ISSUES OF DIFFERENTIAL DIAGNOSIS OF INFLAMMATORY AND FUNCTIONAL INTESTINAL DISEASES (LITERATURE REVIEW). *World Bulletin of Public Health*, 21, 171-174.
19. Oripov, F. S., Kurbanova, L. M., & Kurbanov, X. R. (2022). Epithelial barrier of the colon in normal and ulcerative colitis. *Open Access Repository*, 8(7), 9-16.
20. Kurbanova, L. M., Chhajer, M., & Kholyarova, G. R. (2024). A REVIEW OF THE LITERATURE RELATING TO THE DIFFERENTIAL DIAGNOSIS OF FUNCTIONAL AND INFLAMMATORY INTESTINAL DISEASES.
21. Kurbanova, L. M., & Kholyarova, G. R. (2024). In both normal and ulcerative colonitis, the epithelium is the colon's barrier.
22. Kurbonova, L. M., Oripov, F. S., & Deev, R. V. (2024). ENDOCRINE CELLS OF THE COLON EPITHELIA AS PART OF THE DIFFUSE ENDOCRINE SYSTEM.